



AVIZ
referitor la proiectul de Ordonanță de urgență
privind taxa pe valoarea adăugată

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență privind taxa pe valoarea adăugată**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.33 din 23.02.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale și de fond

1. Obiectul prezentului proiect de ordonanță de urgență îl constituie instituirea unei noi reglementări referitoare la taxa pe valoarea adăugată ca formă a impozitelor indirecte, în scopul armonizării și corelării normelor juridice specifice acestei activități cu evoluția legislației, apreciindu-se că Ordonanța Guvernului nr.3/1992 - care a suferit numeroase intervenții legislative - nu mai corespunde stadiului evoluției statului de drept și programului de dezvoltare economică a României.

Printre elementele de noutate instituite prin prezentul proiect, relevăm pe cele referitoare la: scutirea de taxa pe valoarea adăugată a importului de materii prime și materiale destinate exclusiv realizării de produse finite care sunt exportate în termen de 30 de zile de la data efectuării importului; excluderea din baza de impozitare a taxei a sumelor încasate de la bugetul statului și bugetele locale dacă acestea sunt destinate finanțării investițiilor; actualizarea prevederilor

referitoare la obligațiile plătitorilor cu privire la întocmirea documentelor prin înlocuirea noțiunii de "factură" cu "factură fiscală" ș.a.

2. Urgența reglementării este motivată în Nota de fundamentare prin greutățile în aplicarea corectă a legii de către cei cărora li se adresează, generate de multitudinea modificărilor și completărilor aduse actului normativ în vigoare.

Considerăm însă că această motivare nu poate fi caracterizată ca o situație excepțională și de urgență în sensul art.114 alin.(4) din Constituție și nici al principiilor statuate prin decizia Curții Constituționale nr.65/1995 potrivit căreia ordonanța de urgență se legitimează pe necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

Însăși propunerea de intrare în vigoare a ordonanței de urgență la 15 martie 2000 poate sugera că nu este realizată condiția constituțională referitoare la situația excepțională care să motiveze emiterea unei ordonanțe de urgență.

3. Deoarece proiectul va înlocui Ordonanța Guvernului nr.3/1992, este necesar ca în cuprinsul art.1 să fie definită taxa pe valoarea adăugată, definiție care ar putea porni de la aceea cuprinsă în actul normativ în vigoare.

4. Având în vedere faptul că ne aflăm în prezența unui proiect prin care se dorește instituirea unei noi reglementări referitoare la taxa pe valoarea adăugată, sugerăm să fie reanalizate operațiunile încadrate în categoria celor scutite precum și a celor încadrate la cota 0, deoarece menținerea acestor două categorii pare a fi nejustificată, atât timp cât scopul respectivelor dispoziții este unic și anume excluderea lor din categoria operațiunilor impozabile.

5. Apreciem că formularea "**preluare de către contribuabil**" a unor active din patrimoniul societăților comerciale prevăzută în art.2 pct.2.2 este excesiv de generică, putând avea semnificația asimilării oricărei forme de preluare, inclusiv sub forma posesiei, cu transferul de proprietate, motiv pentru care propunem reanalizarea textului.

6. La art.2 pct.2.3, asimilarea trecerii bunurilor din patrimoniul contribuabililor în domeniul public cu plata de despăgubiri, cu livrarea de bunuri (deci, supunerea acestora regimului de impozitare indirectă) este cel puțin discutabilă deoarece, în fapt, ar echivala cu asimilarea

instituției exproprierii pentru cauza de utilitate publică cu un simplu act comercial.

Totodată, în situația în care proprietarul ar fi **expropriat pentru cauză de utilitate publică**, considerăm că impozitarea despăgubirilor reprezintă o măsură forțată, deoarece s-ar diminua cuantumul despăgubirii datorate expropriatului. Semnalăm, totodată că prevederea respectivă pare să contravină și dispozițiilor Legii nr.33/1994 - care, la art.1 alin.1 stabilește pentru exproprieri principiul "după o dreaptă și prealabilă despăgubire".

7. Apreciem că și asimilarea executării silite cu un act comercial și, taxarea ei ca atare - astfel cum se propune la art.2 pct.2.4 - este cel puțin discutabilă, deoarece ar avea consecința diminuării dreptului creditorului care a declanșat procedura executării silite.

Oricum, executarea silită este o măsură excepțională, cu caracter sancționator, care apreciem că nu poate fi supusă impozitării.

8. Semnalăm o necorelare a prevederilor art.6 pct.A lit.d) referitoare la scutirea avocaților și notarilor, persoane fizice, cu prevederile art.8 alin.1 ultima liniuță potrivit cărora în categoriile de plătitori de TVA se includ și serviciile avocaților. Este deci necesară punerea de acord a celor două texte.

9. Proiectul de ordonanță de urgență nu definește statutul juridic al comisiei constituite la art.35, atribuțiile concrete ale acesteia, forța juridică a eventualelor decizii pe care le va adopta și nici câți membrii are aceasta și ce persoane intră în componența ei. Aceste precizări sunt importante, deoarece în situația în care comisia centrală fiscală a impozitelor indirecte este formată din salariații Ministerului Finanțelor și are doar rolul de informare a cetățenilor asupra aplicării actului normativ, atunci nu este necesară o dispoziție la nivel de lege, constituirea acesteia intrând în competența ministrului finanțelor.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Sistematizarea cuprinsului ordonanței de urgență în subcapitole nu este în concordanță cu exigențele de tehnică legislativă, conform cărora capitolele se împart în secțiuni iar acestea în articole. Ca urmare, propunem ca în locul subcapitolelor, marcarea dispozițiilor normative să se realizeze prin secțiuni numerotate cu cifre arabe.

2. Tot referitor la marcarea textelor, menționăm că ipotezele juridice cuprinse într-un articol trebuie marcate ca alineate

numerotate cu cifre arabe cuprinse în paranteză, iar atunci când textul unui articol sau alineat conține enumerări prezentate distinct, acestea se identifică prin utilizarea literelor alfabetului.

Precizăm că sistemul de marcare adoptat de inițiator, ca în cazul art.6 lit.A, sub forma "k1, k2, k3 ..." sau "h)1" sau prin liniuțe ori alte semne grafice este incorect, creând dificultăți în identificarea normelor cu ocazia diferitelor trimiteri la text.

Totodată semnalăm că în text sunt folosite expresii nespecifice limbajului juridic normativ cum sunt: "prevederile de mai sus" (art.2, pct.2.2 și art.25 lit.D (b)), "plafonului de mai sus" (art.6 pct.A lit.k.11).

3. Pentru păstrarea unei terminologii unitare în redactarea actelor normative, propunem ca la art.2 pct.2.3. în care se vorbește despre regimul juridic al proprietății, textul să fie reformulat potrivit legii care reglementează acest domeniu, respectiv Legea nr.213/1998, în sensul înlocuirii expresiei "referitoare la regimul juridic al proprietății publice", prin sintagma "referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia".

4. La art.6, având în vedere că în debutul normei se precizează că enumerările se referă la operațiunile scutite de taxa pe valoarea adăugată, expresia "Sunt scutite, de asemenea", de la lit.c) teza finală, apare ca fiind de prisos. De aceea, pentru a căpăta și forma semantică corespunzătoare, sugerăm ca textul să fie marcat distinct cu lit.d) și să debuteze sub forma "unitățile care desfășoară, potrivit legii, activitățile prevăzute la lit.a) -c), realizate cu finanțare ...".

5. La art.6 pct.2, întrucât în actele normative nu se utilizează abrevieri, sugerăm suprimarea expresiei "etc."

Totodată, la pct.B, pentru corelarea titlului cu cel de la pct.A, propunem scrierea cuvântului "operațiuni" sub forma articulată "operațiunile".

În ceea ce privește textul de la pct.B) lit.a), pentru evitarea exprimării pleonastice "abolirea sau desființarea", propunem suprimarea cuvântului "abolirea".

6. La art.8, art.19, art.20 și art.25 pct.A, având în vedere că în cuprinsul dispozițiilor normative nu sunt invocate alte acte normative, propunem suprimarea expresiei "din prezenta ordonanță de urgență" mențiune care se subînțelege.

7. Având în vedere faptul că în art.17, 23 și 26 nu se specifică prin ce act vor fi aprobate condițiile și documentația stabilite de

Ministerul Finanțelor, propunem completarea în acest sens a respectivelor texte.

8. La art.36, apreciem ca normele de aplicare a prezentei ordonanțe ar trebui aprobate imediat după intrarea în vigoare a actului normativ deoarece, altfel, se poate crea un interval de timp în care ordonanța, deși în vigoare, nu va fi aplicată tocmai datorită lipsei normelor de aplicare.

Având în vedere acest aspect, propunem următoarea redactare:

"Art.36 - În termen de ... zile de la data intrării ei în vigoare, Guvernul va aproba, la propunerea Ministerului Finanțelor, norme de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență.

9. Normele de tehnică legislativă referitoare la abrogarea unor acte normative ori a unor articole din acte normative prevăd formularea textului într-o formă specifică acestei situații, cu invocarea reglementărilor vizate în ordinea anilor în care acestea au fost adoptate și cu precizarea numărului și a datei Monitorului Oficial în care ele au fost publicate.

Menționăm totodată că formularea "sunt și rămân abrogate" se uzitează doar atunci când actul normativ este căzut în desuetudine.

Față de cele de mai sus, propunem reformularea corespunzătoare a art.37.

PRESEDINTE

Valer Dornean
Valer DORNEAN



București

Nr. 259/07.03.2000